

Дали ви треба помош откако умрел некој ваш близок?

Овој информативен лист содржи информации за исплати и помош достапни кога ќе умре некој ваш близок. Ќе најдете информации кого можеби треба да контактирате и како може да добиете помош.

Јавете нѝ

Важно е да нѝ речете штом некој ваш близок умрел, за да можеме да ги ажурираме неговите/нејзините податоци во Centrelink, Medicare и Child Support. Можеби ќе може да добиете исплати и услуги што ќе ви помогнат. Можете да нѝ јавите:

- на телефон **132 300** и да речете **bereavement**. Оваа телефонска линија работи од понеделник до петок, од 8 наутро до 5 попладне
- преку веб-страницата servicesaustralia.gov.au/sa116 за да го отпечатите и пополните образецот Advice of Death на англиски
- доаѓајќи во центар за услуги.

Може да нѝ речете ако ви треба преведувач кога се јавувате или нѐ посетувате. Ние ќе организираме преведувач бесплатно.

Исплати на кои можеби имате право

Можеби ќе може да добиете исплата од нас во зависност од вашата ситуацијата и од ситуацијата на умреното лице.

Bereavement Payment

Bereavement Payment им помага на луѓето после смртта на нивниот партнер, дете или лицето кое го негувале. Видот на Bereavement Payment што може да го добиете ќе зависи од исплатата што ја добивате од Centrelink и од вашата врска со умреното лице.

За повеќе информации на англиски видете на servicesaustralia.gov.au/bereavement

Pension Bonus Bereavement Payment

Pension Bonus Bereavement Payment е еднократна исплата што не се оданочува и која се дава на живиот партнер на умрено лице кое било дел од Pension Bonus Scheme. Вие може да имате право на оваа исплата ако вашиот партнер не ја барал неговата/нејзината Age Pension и Pension Bonus пред да умре.

За повеќе информации на англиски видете на servicesaustralia.gov.au/pensionbonusscheme

Помош за негуватели во траур

Ако умрело лицето кое го негувате, вашиот Carer Payment може да продолжи да се исплатува 14 недели. Carer Allowance не продолжува да се исплатува кога лицето ќе умре.

За повеќе информации на англиски видете на servicesaustralia.gov.au/bereavement

Помош кога ќе умре дете

Ако бебе се роди мртво или умре дете, финансиска помош може да е достапна.

Ако имате право или добивате Parental Leave Pay, Dad and Partner Pay или Family Tax Benefit, и натаму може да добивате една или повеќе од овие исплати.

Ако немате право на Parental Leave Pay, може да имате право на Stillborn Baby Payment.

За повеќе информации на англиски видете на servicesaustralia.gov.au/bereavement

Double Orphan Pension

Double Orphan Pension помага околу трошоците за нега на деца кои се сираци или за нив не можат да се грижат родителите во некои околности.

За повеќе информации на англиски видете на servicesaustralia.gov.au/orphanpension

Повеќе опции за поддршка на приходи

Зависно од вашите околности, може да ги исполнувате условите за исплата за поддршка на приходи.

За повеќе информации за тие исплати и условите за нив на англиски, видете на servicesaustralia.gov.au/paymentfinder

Child Support исплати

Ако плаќате или добивате Child Support за дете кое умрело, јавете нѝ се на **131 272**. Јавите нѝ ако ви треба преведувач и ние ќе ви го обезбедиме бесплатно. Исто така може да ни се јавите ако се грижите за работите на умрено лице кое плаќало или добивало Child Support.

Друга поддршка од Services Australia

Социјални работници

Нашите социјални работници може да пружат краткорочно советување, поддршка и информации за да ви помогнат во ова тешко време. Социјалните работници исто така може да ви речат за други видови поддршка и услуги што може да ви помогнат. Може да побарате да разговарате со социјален работник јавувајќи се на **132 850**. Јавите нѝ ако ви треба преведувач и ние ќе ви го обезбедиме бесплатно.

Financial Information Service

По смртта на блиско лице, може да треба да разберете повеќе за неговите/нејзините инвестиции или други имоти во нивна сопственост.

Службеници од нашиот Financial Information Service може да дадат бесплатни и независни информации за да ви помогнат да донесувате информирани одлуки во врска со финансии и имоти.

За повеќе информации на англиски, видете на **servicesaustralia.gov.au/fis** или јавете се на **132 300** за да закажете состанок со службеник на Financial Information Service. Јавите нѝ ако ви треба преведувач и ние ќе ви го обезбедиме бесплатно.

Што да се прави кога некој ќе умре

Регистрирање на смртен случај

Кога некој ќе умре, доктор мора да потпише документ со кој се потврдува смртта. Погребните аранжмани не можат да се завршат додека докторот не потпише и издаде таква потврда (општо наречена *Doctor's Certificate of Cause of Death*). Погребалната компанија потоа може да ја преземе грижата за умреното лице.

Погребалната фирма задолжена за погребните аранжмани ќе ги собере сите информации потребни за регистрирање на смртниот случај и ќе ги прати на надлежната канцеларија на влада на држава или територија. Погребалната фирма исто така може да помогне околу работи како што се објавување во весници, цвеќе и верски обреди. Ако не знаете кого да контактирате, Australian Funeral Directors Association може да ви помогне.

Ако погребална фирма не е вклучена во погребните аранжмани, лицето кое ги организира последните аранжмани за умреното лице е должно да го регистрира смртниот случај.

Известување на организации

Кога некој ќе умре, тоа треба да им го соопштите на луѓе и организации. Важно е да нè известите кога некој умрел. Пред да почнете да ги правите тие контакти, може да е корисно да проверите дали умреното лице имало некои лични записи или документи. Тие записи може да содржат важни референтни броеви што можеби им се потребни на луѓе или организации.

Australian Death Notification Service е бесплатна државна услуга за да им се помогне на луѓето да контактираат голем број организации. За повеќе информации на англиски и на други јазици видете на **deathnotification.gov.au**.

Погребни планови и делници

Некои луѓе планираат и ги плаќаат нивните закопи пред да умрат. Тоа може да вклучува претходно купување на гробно место, плаќање однапред на погребните трошоци или инвестирање во funeral bonds (погребни делници).

Осигурителни полиси

Понекогаш полиси за приватно здравствено осигурување, болест, несреќа или животно осигурување може да помогнат да се платат погребните и други трошоци. Ако умреното лице имало осигурување, јавете се на компанијата и прашајте дали е достапна помош.

Тестамент

Will (тестамент) е правен документ во кој се наведува како сопственоста на умреното лице треба да се распредели после неговата/нејзината смрт. Таа сопственост понекогаш се нарекува estate (оставина). Извршителот на тестаментот е одговорен имотот на лицето да се распредели меѓу луѓето наведени во тестаментот. Тоа се случува откако ќе бидат платени сите долгови.

Ако лицето не оставило тестамент, законот ја утврдува распределбата на оставината. Ако нема блиски роднини, оставината може да биде платена на влада на држава или територија.

Плаќање на погребни трошоци од страна на банка

Понекогаш банката може да ги плати погребните трошоци од банковната сметка на умреното лице. Банката може да го стори тоа додека извршителот на тестаментот сè уште го подготвува остатокот од оставината. Извршителот треба да контактира со банката и да праша за оваа услуга, како и за можните опции.

Предвремено ослободување на "superannuation"

Понекогаш вашиот "superannuation" може да го добиете порано на милосрдна основа, за да ги покриете трошоците за закоп на партнер или дете.

Australian Taxation Office го аранжира предвременото ослободување на "superannuation" на милосрдна основа.

За повеќе информации на англиски, видете на **ato.gov.au/early-release** или јавете се на **131 020**.

Отстранување на нечие име од поштенски списоци

Ако сакате името на умреното лице да се отстрани од поштенски списоци, може да побарате од Australian Bereavement Register да го направи тоа наместо вас. За да ги регистрирате податоците. одете на **tabr.com.au** или јавете се на **1300 887 914**.

Поддршка за вас откако некој умрел

Финансиски прашања

Треба да нѝ речете за секоја промена на вашите приходи и имоти, предизвикана со наследување имоти од оставнина. Тоа вклучува имоти што биле на заедничко име, но сега се само на ваше. Вредноста на имотите може да влијае на исплатите што ги добивате од нас или на кои може да добиете право. Може да разговарате со некој од нашите службеници од Financial Information Service за тоа како вашите одлуки може да влијаат на исплатите на кои имате право. Ако дадете имоти на деца или на други членови на семејството или пријатели, тоа може да влијае на исплатата што ја добивате.

Треба да проверите дали умреното лице било припадник на одбранбените сили или партнер на воен ветеран. Ако било, одбранбените сили може да помогнат околу некои трошоци или да ги аранжираат погребните услуги. Проверете на следните веб-страници дали тие може да помогнат:

- dva.gov.au
- rslaustralia.org

Видете на servicesaustralia.gov.au/manageyourmoney за повеќе информации за управување со вашите пари на англиски и на други јазици.

Роднини во затвор

Лица во затвор може да имаат право на Compassionate Leave (милосрдно отсуство) за да присуствуваат на погреб на член на семејството или на поширокото семејство.

Неплатени долгови

Роднините и пријателите не се должни да ги плаќаат долговите на умреното лице, освен во случај ако долговите се на заедничко име. Долгови може да се платат од оставнина.

Ангажирање некој да работи со нас во ваше име

Ако повеќе сакате некој друг да ги води вашите работи со Centrelink, Medicare или Child Support, може да овластите некое лице или организација да работи со нас во ваше име.

За повеќе информации на англиски, видете на servicesaustralia.gov.au/nominees

Информации и помош од други организации

Други државни и организации во заедницата даваат услуги на поддршка и корисни информации на англиски. За список на тие организации и нивните податоци за контакт видете на servicesaustralia.gov.au/bereavement

За повеќе информации

- одете на servicesaustralia.gov.au/bereavement за повеќе информации на англиски
- одете на servicesaustralia.gov.au/yourlanguage каде што можете да прочитате, слушате или гледате видеа со информации на вашиот јазик
- јавете се на **131 202** за да разговарате со нас на вашиот јазик за исплатите и услугите на Centrelink
- јавете се на **132 011** за Medicare и на **131 272** за Child Support. Јавите нѝ ако ви треба преведувач и ние ќе ви го обезбедиме бесплатно
- Посетете центар за услуги.

Забелешка: повиците од вашиот домашен телефон на броеви што почнуваат со "13" од било каде во Австралија се наплатуваат по фиксна тарифа. Таа тарифа може да е различна од цената на локален разговор и може да се разликува од една до друга телефонска компанија. Повиците на броеви што почнуваат со "1800" од вашиот домашен телефон се бесплатни. Времетраењето на повиците од јавни и од мобилни телефони може да биде мерено и наплатено по повисока тарифа.

Оградување

Информациите во оваа публикација се само водич за исплати и услуги. Ваша одговорност е да одлучите дали сакате да побарате исплата и да поднесете апликација, земајќи ги предвид вашите конкретни околности.

PAGE 5 OF 10 Services Australia

Needing help after someone close to you has died?

This factsheet lets you know about payments and help available after someone close to you dies. You will find information about who you may need to contact and how you can get help.

Let us know

It is important to tell us as soon as someone close to you dies, so we can update their Centrelink, Medicare and Child Support records. You may be able to get payments and services to help you. You can let us know, by:

- calling us on **132 300** and saying **bereavement.** This phone line is open Monday to Friday 8 am to 5 pm
- going to **servicesaustralia.gov.au/sa116** to print and complete the **Advice of Death** form in English
- · visiting a service centre.

You can let us know if you need an interpreter when you call or visit us. We will arrange one for free.

Payments you may be eligible for

You may be able to get a payment from us depending on your situation and the situation of the person who died.

Bereavement Payment

Bereavement Payment helps people after the death of their partner, child or the person they were caring for. The type of Bereavement Payment you may get will depend on the Centrelink payment you are getting and your relationship with the person who has died.

For more information in English, go to servicesaustralia.gov.au/bereavement

Pension Bonus Bereavement Payment

The Pension Bonus Bereavement Payment is a tax-free lump sum paid to the surviving partner of a person who died who was part of the Pension Bonus Scheme. You may be eligible for this payment if your partner did not claim their Age Pension and Pension Bonus before they died.

For more information in English, go to servicesaustralia.gov.au/pensionbonusscheme

Bereavement assistance for carers

If the person you care for has died, your Carer Payment may continue for 14 weeks. Carer Allowance does not continue when the person dies.

For more information in English, go to servicesaustralia.gov.au/bereavement

Help when a child has died

If there is a stillbirth or a child dies, financial help may be available.

If you were eligible for or getting Parental Leave Pay, Dad and Partner Pay or Family Tax Benefit, you may still get one or more of these payments.

If you are not eligible for Parental Leave Pay, you may be eligible for the Stillborn Baby Payment.

For more information in English, go to servicesaustralia.gov.au/bereavement

Double Orphan Pension

Double Orphan Pension helps with the costs of caring for children who are orphans or cannot be cared for by their parents in certain circumstances.

For more information in English, go to servicesaustralia.gov.au/orphanpension

More income support options

Depending on your circumstances, you may be eligible for an income support payment.

For more information about these payments and their requirements in English, go to servicesaustralia.gov.au/paymentfinder

Child support payments

If you pay or get child support for a child who has died, call us on **131 272**. Let us know if you need an interpreter and we will arrange one for free. You should also call us if you are looking after the affairs of a person who has died and they paid or received child support.

Other support from Services Australia

Social workers

Our social workers can provide short-term counselling, support and information to help you through this difficult time. Social workers can also tell you about other support and services to help you. You can ask to speak to a social worker by calling **132 850**. Let us know if you need an interpreter and we will arrange one for free.

Financial Information Service

Following the death of a loved one, you may need to understand more about their investments or other assets they owned.

Our Financial Information Service officers can provide free and independent information to help you make informed decisions about finances and assets.

For more information in English, go to **servicesaustralia.gov.au/fis** or call **132 300** to book an appointment with a Financial Information Service Officer. Let us know if you need an interpreter and we will arrange one for free.

What to do after someone has died

Registering the death

When someone dies, a doctor must sign a certificate confirming the death. Funeral arrangements cannot be completed until the doctor has signed and issued this certificate (generally called a

PAGE 7 OF 10 Services Australia

Doctor's Certificate of Cause of Death). The funeral company can then take the person who died into their care.

The funeral director in charge of the funeral arrangements will collect all the information needed for registering the death and send it to the relevant state or territory government office. The funeral director may also help with things such as newspaper notices, flowers and religious services. If you do not know who to contact, the Australian Funeral Directors Association can help you.

If a funeral director is not involved with the funeral arrangements, the person who manages the final arrangements for the person who died is responsible for registering the death.

Notifying organisations

When someone dies, you need to tell a number of people and organisations. It is important you tell us when someone has died. Before you start making these contacts, it might be useful to check if the person who died had any personal records or documents. These records could contain important reference numbers that people or organisations may need.

The Australian Death Notification Service is a free government service to help people to contact multiple organisations. Go to **deathnotification.gov.au** for more information in English and other languages.

Funeral plans and funeral bonds

Some people plan and pay for their funerals before they die. This can include pre-purchasing a burial plot, pre-paying funeral expenses or investing in funeral bonds.

Insurance policies

Sometimes private health, sickness, accident or life insurance policies may help to pay for the funeral and other expenses. If the person who died had insurance, call the company and ask if help is available.

The will

A will is a legal document that states how the belongings of the person who died are to be distributed after their death. These belongings are sometimes called an estate. The executor of the will is responsible for distributing the person's assets to the people named in the will. This happens after any debts are paid.

If the person has not left a will, the law determines the distribution of the estate. If there are no close relatives, the estate may be paid to a state or territory government.

Payment of funeral costs from banks

Sometimes a bank will repay funeral expenses from the bank account of the person who has died. They may do this while the executor of the will is still preparing the rest of the estate. The executor will need to contact the bank and ask about this service and the options available.

Early release of superannuation

Sometimes you can get your superannuation early on compassionate grounds to cover expenses for a partner or child's funeral.

The Australian Taxation Office manages early release of superannuation on compassionate grounds.

PAGE 8 OF 10 Services Australia

For more information in English, go to ato.gov.au/early-release or call 131 020.

Removing someone's name from mailing lists

If you want to have the name of the person who died removed from mailing lists, you can ask The Australian Bereavement Register to do this for you. To register the details go to **tabr.com.au** or call **1300 887 914**.

Support for you after someone has died

Financial matters

You should tell us about any changes to your income and assets caused by inheriting assets from an estate. This includes assets that were held in joint names but are now in your name only. The value of assets may affect the payment you get from us or become eligible for. You can talk to one of our Financial Information Service Officers about how your decisions can affect the payment you are eligible for. If you give assets away to children or other family members and friends this may affect the payment you get.

You should check if the person who died was in the defence force or a partner of a veteran. If they were, the defence force may help with some of the costs or arrange the funeral services. Check the following websites to see if they can help:

- dva.gov.au
- rslaustralia.org

Go to **servicesaustralia.gov.au/manageyourmoney** for more information about managing your money in English and other languages.

Family in prison

People in prison may be eligible for Compassionate Leave to attend the funeral of a family member or an extended family member.

Outstanding debts

Relatives and friends do not have to pay the debts of the person who has died unless the debts are in joint names. Debts can be paid from the estate.

Getting someone to deal with us on your behalf

If you would prefer to have someone else handle your Centrelink, Medicare or Child Support business, you can authorise a person or organisation to deal with us on your behalf.

For more information in English, go to servicesaustralia.gov.au/nominees

Information and help from other organisations

Other government and community organisations provide support services and useful information in English. For a list of these organisations and their contact details go to servicesaustralia.gov.au/bereavement

PAGE 9 OF 10 Services Australia

For more information

- go to servicesaustralia.gov.au/bereavement for more information in English
- go to **servicesaustralia.gov.au/yourlanguage** where you can read, listen to or watch videos with information in your language
- call 131 202 to speak with us in your language about Centrelink payments and services
- call 132 011 for Medicare and 131 272 for Child Support. Let us know if you need an interpreter, and we will arrange one for free
- · visit a service centre.

Note: calls from your home phone to '13' numbers from anywhere in Australia are charged at a fixed rate. That rate may vary from the price of a local call and may also vary between telephone service providers. Calls to '1800' numbers from your home phone are free. Calls from public and mobile phones may be timed and charged at a higher rate.

Disclaimer

The information contained in this publication is intended only as a guide to payments and services. It's your responsibility to decide if you wish to apply for a payment and to make an application with regard to your particular circumstances.

PAGE 10 OF 10 Services Australia